

Szakmai beszámoló

Közel négy éves előkészület után 2016 szeptemberében a magyar könyves szakma ünnepelhetett, hiszen első alkalommal rendezte meg a Magyar Antikváriusok Egyesülete az ILAB (International League of Antiquarian Booksellers) nemzetközi kongresszusát és az első magyar antikvár könyvvásárt (Könyvritkaságok Nemzetközi Vására). A budapesti eseményre többszáz szakmai érdeklődőt vártak, azonban ennél jóval nagyobb számú közönség volt kíváncsi az eseményekre.

Szeptember 19.

A nemzetközi antikvárius egyesület két évente tartott kongresszusának egyik bevezető eseménye az ILAB vezetőségének ülése, melyen – kivételesen – a Magyar Antikváriusok Egyesületének elnöke, Bősze Ádám is részt vehetett. Ezen az összejövetelen az ILAB szervezeti kérdéseinek megtárgyalásán túl szóba került a nemzeti, így a magyar egyesületek működése, a tagok szakmai előmenetelének segítése. Ennek keretén belül lehetőség nyílt arra,

hogy fiatal magyar antikváriusok is részt vegyenek a jövőben az ILAB Internship programjában. Ez óriási lehetőség minden fiatal magyar antikvárius számára, hiszen a Európa más országában, vagy akár a tengerentúlon vehetnek részt szakmai gyakorlaton, melynek költségeit a nemzetközi szövetség állja. Az erre való konkrét jelentkezéseket a Magyar Antikváriusok Egyesülete ebben az évben gyűjti össze.

A megbeszélésen külön fejezetet kapott a biztonság kérdése: hosszas vita folyt a könyvtárakból eltulajdonított és az antikvár piacon felbukkant könyvek státusza ügyében is.

Szeptember 20.

Az antikváriusok nemzetközi szövetsége (ILAB) döntéshozó testülete valójában nem a Committee, hanem a nemzeti szakmai szervezetek elnökeiből álló elnökség, mely évente ülésezik. Erre került sor az idei kongresszus és vásár egyik felvezető rendezvényeként. Ezek az egésznapos megbeszélésen a tisztújítás és a nemzetközi témák megbeszélését követően Bősze Ádám beszámolt a budapesti eseményekről, különös hangsúllyal a kifejezetten

szakmai, azaz a magyar könyves szakma és a nemzetközi antikvárius szakma közös találkozását jelentő rendezvényre. Fontos ugyanis hangsúlyozni, hogy az ILAB jelen kongresszusának egyik legfontosabb eleme volt, hogy a világ minden tájáról ide sereglett antikváriusok személyesen is találkozhassanak a magyar könyves, könyvtáros szakma képviselőivel.

Az elnökségi ülésen került szó a fent már említett biztonsági kérdéstről. Az előzetes terveknek megfelelően a Magyar Antikváriusok Egyesülete megállapodott az ILAB elnökségi ülésén arról, hogy a nemzetközi szervezet által készített és kezelt „Stolen Books” (www.stolen-book.org) programban részt vesz, és megteszi az első lépéseket a Forster Központ által kezelt rendszerrel való összehangoláshoz. A szakmai program egyik legfontosabb célja volt ugyanis, hogy ebben a témában a magyar könyvtáros és antikvárius szakma előrébb lépjen. Olyan szimpózium jött így létre, mely egyszerre hazai és egyszerre nemzetközi érvényű. Magában foglalta az eddigi legsúlyosabb esetek felvázolását, az azokról adott helyzetjelentést (Magyarország, illetve magyarlakta területek is érintettek ebben, elég ha a Teleki Téka sorsára, vagy a Magyar Állami Operaház Archívumát ért hatalmas kárra gondolunk), a nemzeti és nemzetközi szervekkel való együttműködést, közös adatbázis kidolgozását stb. Ebben az ügyben hazai részről korábban felkerestük a Forster Központ Műtárgyfelügyeleti Irodájának vezetőjét, dr. Buzinkay Pétert, aki biztosított minket az együttműködésről.

Az elnökségi ülésen került sor az ILAB új vezetőségének megválasztására is: Gonzalo Fernández Pontes (elnök), Sally Burdon (elnökhelyettes), Rob Shephard (gazdasági igazgató), Michel Bouvier (főtitkár), vezetőségi tagok: Stuart Bennett, Fabrizio Govi, Michael Graves-Johnston, Robert Schoisengeier.

Az elnökségi ülést követően az ILAB vezetősége, az elnökök, a másnap kezdődő kongresszusra érkezők és a Magyar Antikváriusok Egyesületének tagjai közös találkozón vettek részt.

Szeptember 21.

Kiemelt fontossággal bírt az Országos Széchényi Könyvtár törzs- és különgyűjteményeinek bemutatása a Nemzetközi Antikvárius Kongresszus résztvevői számára. A találkozón előadást tartottak az OSzK irányítói, beszédet mondott dr. Tüske László, a nemzeti gyűjtemény igazgatója, az említett gyűjtemények vezetői az adott kollektívák létrejöttéről, történetéről, valamint céljaikról, gyarapítási politikájukról. A kongresszus résztvevői csoportokra osztva járták körül a könyvtár gyűjteményeit, ahol az előadók magyarul, vagy angolul tartottak előadást. A szakmai bemutató keretén belül a Térképtár, a Régi Nyomatványok Tára, a Kézirattár, a Színháztörténeti Tár és a Zenei Gyűjtemény mutatta be legféltettebb dokumentumait. Külön öröm volt látni, hogy a könyvtár dolgozói nagy gondot fordítottak arra is, hogy a múlt nagy „antikvár beszerzéseit” is az érdeklődők számára bemutassák. Az egyik kiemelt látogató ebben az értelemben Julia Rosenthal volt, a közel két évszázados antikvárius dinasztia Londonban élő tagja; a Jacques Rosenthaltól hajdan vásárolt egyik kézirat az Országos Széchényi Könyvtár egyik féltett kincse a mai napig. Ahogyan azt az intézmény igazgatósága megelőzőleg ígerte (*"a könyvtár gondoskodik a csoportok vezetéséről a házban a gyűjtemények között; a könyvtár vezetése rövid köszöntőbeszéddel üdvözlí a vendégeket a megérkezéskor. A könyvtár garanciát vállal arra, hogy a műtárgyakhoz/dokumentumokhoz kapcsolódó*

előadások a legmagasabb szakmai színvonalon mutatják be az exponátumokat és történeti, művelődéstörténeti kontextusukat.”), a szakmai találkozó a hazai és a külföldi antikváriusok legnagyobb meglepedésére zajlott le.

Az OSzK-ban tett látogatás után a Budai Vár történetével ismerkedtek a látogatók a Hosszúlépés által vezetett túra keretében, este pedig dzsesszkoncerten vettek részt, amelyen a Grencsó Kollektíva játszott.

Szeptember 22.

Az OSzK-ban vezetett szakmai túrához hasonlóan az ELTE Egyetemi Könyvtár is bemutatóval várta a kongresszus résztvevőit. A nagyolvasóban a könyvtár vezetősége üdvözölte az egybegyűlteket, majd a négy csoportra osztott társaság előadásokon, bemutatókon vett részt, melyeket szaktolmácsok fordítottak angol illetve francia nyelvre. A Corvinák világát, a régi gyűjtemény kiemelt darabjait, az utazással kapcsolatos dokumentumokat, valamint a nemrég megtalált Fenton-fotósorozatot bemutató prezentációkat követően a kongresszus résztvevői megismerkedhettek a gyűjtemények vezetőivel, gondozóival. Az előadásorozatot követően a könyvtárban tartotta nagygyűlését a nemzetközi szövetség, melynek keretén belül az ILAB új elnöke beszédet mondott. Ebben az expozéban Gonzalo Fernandez Pontes külön kiemelte a magyar könyvtárak által adott szakmai bemutatók magas színvonalát, a magyar könyvtáros és antikvárius szakma nyitottságát.

A szakmai bemutató után Budapest belvárosának nevezetességeivel, délután pedig a magyar kultúra hagyományos elemeivel ismerkedtek a kongresszus résztvevői Gödöllőn.

Szeptember 23.

Az ILAB 42. Kongresszusának zárónapja több szakmai programot is kínált a résztvevőknek. A nap a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában kezdődött, ahol a szakemberek a gyűjteményt mutatták be először, majd résztémákról hallhatott előadást a közönség, különös hangsúllyal a Kaufmann-gyűjteményre. Ebben az esetben nem kisebb csoportokra osztva „mozgott” a kongresszus a gyűjteményben, hanem előadótermi prezentációkat hallottak. A bemutatók után a résztvevők a kongresszus számára készült kiállításon keresztül kaphattak még részletesebb képet a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának múltjáról és jelenéről.

Az esemény után többen a Terror Házába látogattak, majd a délutáni szabadidőt követően került sor az első magyarországi antikvár könyvkiállítás megnyitójára.

Szeptember 24-25.

2016. szeptember 24-én és 25-én, Magyarországon első alkalommal rendezett antikvár könyvvásárt a Magyar Antikváriusok Egyesülete. A „Könyvritkaságok nemzetközi kiállítása és vására” elnevezésű esemény történelmi jelentőségű a hazai könyves szakma életében, hiszen többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült eddig ilyen szakmai nivójú találkozót megrendezni, másrészt pedig eddig esély sem volt arra, hogy külföldi antikváriusok ilyen nagy számban látogassanak hazánkba. A hazai szakemberek, a Magyar Antikváriusok

Egyesülete 9 tagja évek óta készült arra, hogy a kiállításon részt vegyen. Az eddigi ILAB-konferenciák kötelező velejárója volt a Nemzetközi Könyvkiállítás- és Vásár megrendezése is, amely a hazai esemény szempontjából egyedülálló jelentőséggel bír, hiszen Magyarországon eddig még nem volt ehhez hasonló, a közgyűjtemények, magángyűjtők és antikváriusok kincseiből válogató tárlat és vásár. A kétnapos, a nagyközönség számára ingyenesen megtekinthető kiállításnak a Vigadó adott otthont, és a következő kiállítók vettek rajta részt: Antiquariaat Brinkman, Amszterdam; Herman H. J. Lynge & Søn, Koppenhága; Antiquariat Turszynski, München; Matthaeus Truppe Buchhandlung & Antiquariat, Graz; Rotes Antiquariat & Galerie C. Bartsch, Berlin; Libreria Antiquaria Alberto Govi, Modena; Antiquariat Dasa Pahor GbR., München; Sims Reed Ltd., London; Graham York Rare Books, Honiton, Devon; Harrison-Hiett Rare Books, Dorset; Antiquariat Bachmann & Rybicki UG, Drezda; Bibliophatos Srl, Milánó; Librairie Alain Brioux, Párizs; Benjamin Spademan, London; Kagerou Bunko, Tokyo; Biblionne, Moszkva; Antiquariat Nikolaus Struck, Berlin; Librairie Walden, Orléans; Librairie Henri Vignes, Párizs; August Laube, Zürich; Antiquariat Donhofer, Bécs; Abaúj Antikvárium, Kistokaj; Borda Antikvárium,

Zebegeány; Központi Antikvárium, Budapest; Múzeum Antikvárium, Budapest; Kárpáti és Fia Antikvárium, Budapest; Atticus Antikvárium, Budapest; Földvári Antikvárium, Budapest; Dávidházy Antikvárium, Budapest; Studio Antikvárium, Budapest; Hungarian ArtistBook Association, Budapest; Bibliofile / Tamás Ádám, Budapest

Újdonság volt a nemzetközi könyvvásárok történetében az ún. „Becsüsi stand” felállítása, amelynél neves magyar és külföldi szakemberek adtak szakmai tanácsokat, értékbecslést a magyar nagyközönség oda látogató tagjainak. Nagy örömünkre szolgált, hogy a becsüsi stand előtt többször hosszú sorban álltak az emberek.

Bátran elmondhatjuk, hogy a kongresszus és vásár eseményeit a hazai és a nemzetközi sajtó kiemelt figyelemmel kísérte, s nyilván ennek is volt köszönhető, hogy a kiállítást és vásárt 2000 ember látta.

Mindent összevéve a fent vázolt eseménysorozat a magyar könyves szakma, az antikváriusok, a könyvtárosok és a könyvszeretők ünnepi eseményévé vált, melyhez elengedhetetlen segítséget nyújtott a Nemzeti Kulturális Alap nagylelkű támogatása, amelyért itt is köszönetet mondunk.

Budapest, 2016. november 24.

Bősze Ádám

elnök, Magyar Antikváriusok Egyesülete

A szerződés 17. pontja szerinti tételekhez fűzött indoklás:

- Tolmácsolási tiszteletdíj: a könyvtárak által tartott előadásokon, a kulturális programokon, interjúk alkalmából, valamint a kongresszust megelőző eseményekhez kapcsolódó eseményeken való tolmácsolást a CongressLine szervezte és bonyolította, illetve az egyesület megbízásából az Sz+V Alternatív BT. látta el.
- Informatikai támogatás, programozás / honlap létrehozása: a kongresszus és a vásár saját kétnyelvű honlapjának elkészítése (www.ilab2016.com), a résztvevők számára küldött hírlevélrendszer létrehozása a CongressLine Kft. szervezésében.
- Nyomdai előkészítés: a kongresszus és vásár grafikai elemeinek megalkotása, a különböző nyomtatott és virtuális felületek tervezése a CongressLine Kft. szervezésében.
- Nyomdaköltség: a grafikai anyagok, a kongresszust kísérő könyv megalkotása, meghívók és szórólapok nyomtatási költsége egyrészt a CongressLine Kft., másrészt a Magyar Antikváriusok Egyesülete szervezésében.
- Terembérleti díj: könyvtári programokhoz, a kongresszust felvezető eseményekhez tartozó termék biztosítása a CongressLine Kft. szervezésében.
- Reklám, PR és marketing költségek: e feladatokat a Magyar Antikváriusok Egyesülete és a CongressLine Kft. felkérésére a Schneider és Társa Kft. valamint az Ars Trade Kft. látta el.